

Οί κ.κ. Σακελλάριος καί Γιαννακόπουλος, μέ τὸ εἰσαγωγικὸ σημείωμα ποὺ δημοσίευσαν πρὶν ἀπὸ τὴν παράσταση στὶς ἐφημερίδες καὶ στὸ πρόγραμμα, μᾶς ἄφησαν νὰ υποθέσουμε ὅτι ἡ καινούρια τους θεατρικὴ σύνθεση δὲν εἶναι τίποτ' ἄλλο ἀπὸ ἓνα σκηνικὸ παιχνίδι. Νομίζω ὅτι οἱ ἴδιοι τὴν ἀδίκησαν. 'Απὸ μετριοφροσύνη; 'Απὸ κοκεταρία; 'Απὸ τὴν ἐπίγνωση, ποὺ καθὼς εἶναι ἐξυπνότατοι εἶναι πιθανότατο νὰ τὴν ἔχουν, ὅτι τὸ κοινὸ θὰ κρίνει πολὺ εὐκολότερα εὐνοϊκὰ ὅταν ἐκεῖνο ποὺ τοῦ προσφέρεται εἶναι καλύτερης ποιότητος ἀπὸ κεῖνο ποὺ περίμενε, παρὰ ὅταν τρανὲς ὑποσχέσεις εἶχαν ὡς συνέπεια τὴν ἀπογοήτευσή του; Δὲν ἔχει ὅμως σημασία τὸ εἰσαγωγικὸ σημείωμα. 'Η «Δεσποινὶς ἐτῶν 39» δὲν μπορεῖ, τουλάχιστο γιὰ τὴν ἀντίληψή μου, καθόλου νὰ συγκαταλεχθεῖ στὰ ρηχὰ ἐργάκια ποὺ, κι ὅταν εἶναι ἐξαίρετα στὸ εἶδος τους, δὲν ξεπερνοῦν τὸ ἐπίπεδο τοῦ στραφτεροῦ καὶ διασκεδαστικοῦ κομποτεχνήματος· δὲν εἶναι βέβαια ἓνα μεγάλο ἔργο. Εἶναι ὅμως μιὰ ἀριστη δραματικὴ κωμωδία.

Τὸ θέμα δὲν ἔχει πολλὴ ἐπικαιρότητα. 'Ο κεντρικὸς τύπος τοῦ ἀντρὸς ποῦ, ἐνῶ ἐπιθυμεῖ νὰ σχηματίσει οἰκογένεια, καὶ νὰ περιβληθεῖ ἀπὸ τὴ θαλπωρὴ της, ἐν τούτοις δὲν παντρεύεται γιὰτὶ θεωρεῖ ὅτι εἶναι ὑποχρέωσή του πρῶτα ν' ἀποκαταστήσει τὴν ἀδερφή του, κι αὐτὴ ἄφησε νὰ περάσουν τὰ χρόνια

κι ὁ ποθητὸς γαμπρὸς πιά δὲν ἐμφανίζεται, δὲν εἶναι σήμερα συνηθισμένος στὴν κοινωνία ὅπως ἐξελίχθηκε. Ἡ χειραφέτηση τῆς γυναίκας περίπου τὸν κατήργησε. Δὲν εἶναι ὅμως καὶ ἀπομακρυσμένος ἀπὸ μᾶς. Καὶ καθὼς οἱ κ.κ. Γιαννακόπουλος καὶ Σακελλάριος τὸν διαπλάσανε μὲ κατανόηση καὶ μὲ θερμότητα συμπάθεια, καὶ τοῦ δώσανε καὶ ἐντονη θεατρικὴ ζωή, δὲ μᾶς φαίνεται καθόλου ξένος· συμμετέχουμε στὰ πάθη του. Εἶναι μιὰ ἀναμφισβήτητη ἐπίτευξη τῶν συγγραφέων.

Δὲν εἶναι ἡ μόνη. Ὁ ἄντρας, ὁ ὁποῖος εἶναι ὑποχρεωμένος, ἐνῶ δὲν τὸ θέλει, νὰ περιορισθεῖ στὴν ἀδερφικὴ στοργή, εἶναι τύπος τραγικός. Οἱ κ.κ. Σακελλάριος καὶ Γιαννακόπουλος προτίμησαν νὰ κυριαρχήσει στὸ ἔργο τους ἡ κωμικὴ νότα· γιὰ νὰ τὸ ἐπιτύχουν, μιὰ πού ἡ νότα αὐτὴ δὲν ἀναπηδᾷ αὐτόματα ἀπὸ τὴν κατάσταση πού παρουσιάζουν, ὑπῆρχε φόβος νὰ τὴν ὑπερτονίσουν· ἀπέφυγαν αὐτὸ τὸ σκόπελο. Ἐνῶ δεσπόζει ὁ παιδρὸς τόνος, πίσω του ἀκούεται ἀδιάλειπτα ἓνας διακριτικότατος, ὑπόκωφος, σιγανὸς θρῆνος. Ἡ διάθεση τοῦ κλαυσιγέλου ἔχει ἀριστοτεχνικὰ ἐνορχηστρωθεῖ. Οἱ κ.κ. Γιαννακόπουλος καὶ Σακελλάριος προχώρησαν ἀκόμα πιὸ πέρα στοὺς τολμηροὺς ἀκροβατισμούς, χωρὶς οὔτε στιγμή νὰ χάσουν τὴν ἰσορροπία· χρησιμοποίησαν στὴν πλοκὴ καὶ παρεξηγήσεις, δηλαδὴ μοτίβα πού θεωρητικὰ ἀνήκουν ἀποκλειστικὰ στὴ φάρσα· ἀλλὰ τίς παρεξηγήσεις αὐτὲς τίς παρουσίασαν πάντα ἔτσι ὥστε νὰ φαίνονται δικαιολογημένες καὶ φυσικὲς, νὰ μὴν προβάλλουν σὰν αὐθαίρετα ἐπινοήματα· παράλληλα, δὲν ἐπέτρεψαν στὸν ἑαυτὸ τους καμιὰ παρεκτροπὴ πρὸς τὴ χυδαιότητα ἢ ἔστω καὶ τὴ χοντροκοπιά· ἡ «Δεσποινὶς ἐτῶν 39» δὲν ξεφεύγει ἀπὸ τὰ πλαίσια μέσα στὰ ὁποῖα ἦταν πρόθεση τῶν συγγραφέων τῆς νὰ τὴν τοποθετήσουν.

Οἱ κ.κ. Γιαννακόπουλος καὶ Σακελλάριος, οἱ ὁποῖοι ξεκίνησαν ἀπὸ τὸ τραβηγμένο σὲ μᾶκρος ἔργο σκέτος-ἐπιθεώρηση, ἀπόχτησαν σήμερα μαεστρία, καὶ σύγχρονα δὲν ἀρκοῦνται νὰ εἶναι μόνο δεξιότητες. Τὰ κύρια τουλάχιστον πρόσωπα τῆς

«Δεσποινίδος ἐτῶν 39» εἶναι πλάσματα πού ζοῦν καί συγκινοῦν. Δὲν ἔχω παρὰ μιὰν ἐπιφύλαξη. Στὸ τέλος, ἡ ἐξαίρετη ἐναρμόνιση τῆς ὑπολανθάνουσας δραματικότητος μὲ τὴν κωμικότητα κάπως διασπᾶται καὶ ὑπερισχύει ὑπογραμμισμένη ἡ τραγικότητα, ἡ ὁποία ξενίζει τόσο περισσότερο πού δὲν εἶχε καθόλου προετοιμασθεῖ. Ἴσως ὁμως γιὰ τὴν παραφωνία αὕτη νὰ εὐθύνεται προπάντων ὁ κ. Λογοθετίδης. Ἐνῶ σ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς παράστασης εἶχε ἄριστα συλλάβει τὸν τόνο τοῦ ἔργου καὶ εἶχε διαπλάσει ἕναν ἀπὸ τοὺς καλυτεροὺς τοῦ ρόλους, εἶχε ἀφήσει μόλις νὰ διαφανεῖ ὁ σπαραγμὸς τοῦ προσώπου πού ἐνσάρκωνε κάτω ἀπὸ τὸ μπριγιάντικό του μπρίο, στὴν τελευταία σκηνὴ ξεγλίστρησε σὲ ἄτοπο μελοδραματισμό. Ἦταν τὸ μόνο σφάλμα τῆς ὅλης ἐρμηνείας.

Ὁ Θίασος Λογοθετίδης, ὁ ὁποῖος δὲ μᾶς ἔχει συνηθίσει νὰ παρουσιάζεται συντονισμένος, ἦταν αὕτὴ τὴ φορὰ μελετημένος, πειθαρχημένος. Ἰδιαίτερα θέλω ν' ἀναφέρω τὸ παίξιμο τῶν Κυριῶν Α. Κυριακοῦ καὶ Μ. Λαμπρινοῦ, οἱ ὁποῖες φανέρωσαν μιὰ πολὺ ἀξιοπρόσεχτη ἐξέλιξη.